

2022 жылғы Қазақстан Республикасындағы еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар

Релиз шығарылған күні 25.05.2023
Келесі релиз шығарылым 27.05.2024

1. Негізгі ойлар
2. Динамика
3. Глоссарий
4. Әдістемелік түсініктемелер
5. Байланысты жарияланымдарға сілтеме
6. Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі ойлар

Статистикалық бюллетенінде 2022 жылғы еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік аурулар туралы.

2022 жылы Қазақстан Республикасында 2449 жазатайым оқиға тіркелді. Зардап шеккендердің жалпы санын өйелдер 18,2% құрады. Мұның өзінде 287 адам топтық жазатайым оқиғалар кезінде, 657 – кәсіптік аурулардан, 34 - улану кезінде зардап шеккен.

Жазатайым оқиғаның нәтижесінде 584 адам жабық сыйнық, 444 - сыртқы жарақат, 273 - шайқалудан болған жарақат және ішкі ағзалардың жарақаты, 143 – басқа сыйнықтар (шығып кетумен), 113 – ашық сыйнық, 108 - терминалық құйіктер алды.

Электрондық кестелер:

1. [Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер, соның ішінде өлімге алып келгендер](#)
2. [Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер, соның ішінде өлімге алып келгендер саны \(экономикалық қызмет түрі бойынша\)](#)
3. [Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер, соның ішінде өлімге алып келгендер саны \(меншіктің нысандары бойынша\)](#)
4. [Кәсіптік сырқаттану кезіндегі зардап шеккендер санын бөлу \(өнірлер бойынша\)](#)

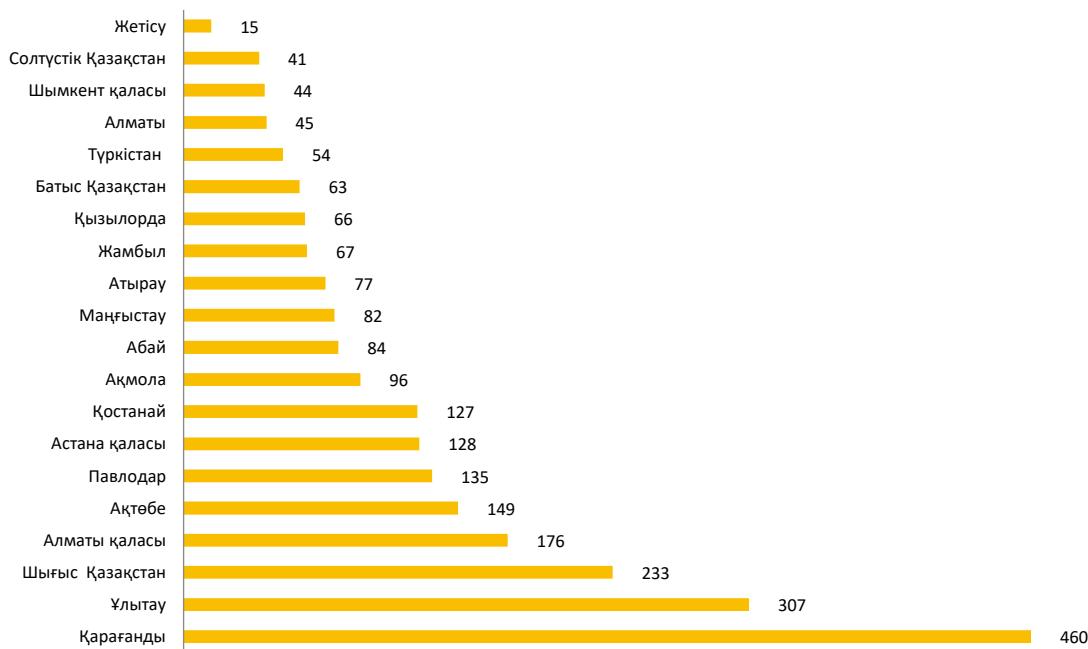
2. Динамика

Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер, соның ішінде өлімге алып келгендер

	адам	
	2021 жыл	2022 жыл
Барлығы	2 133	2 449
Ірі және орта кәсіпорындар	1 726	2 084
Шағын кәсіпорындар	407	365

**Еңбек қызметіне байланысты
жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер саны**

адам

Жарақаттанудың ең жоғары көрсеткіші Қарағанды облысында сақталуда. 2022 жылы онда 460 жағдай тіркелді, бұл жалпы жағдайлардың 18,7% құрайды. Екінші орында Ұлытау облысы, онда өндірісте 307 адам жарақат алды (жалпы санының 12,5%).

Қызмет түрлері бойынша жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің үлесі

пайызben

Жазатайым оқиға нәтижесінде алынған жарақаттар:

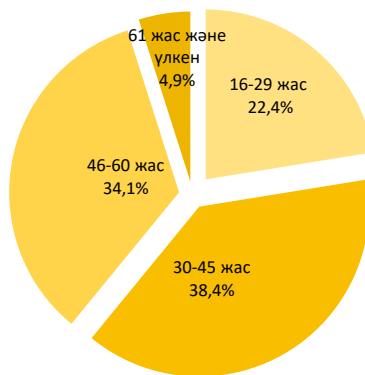
- жабық сыйнықтар - 584 адам;

- Сыртқы жарақаттар - 444 адам;
- шайқалудан болған жарақат және ішкі ағзалардың жарақаты -273 адам;
- ашық сынықтар - 113 адам;
- термиялық күйік – 108 адам.

Есепті жылы ең көп таралған кәсіптік аурулар: дорсалгия (289 адам); радикулопатия (289 адам); және басқа бөлімдердің омыртқааралық дискілерінің зақымдануы (211 адам).

Жас топтары бойынша зардап шеккендердің үлесі

пайызбен

Жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендердің көпшілігі – бірінші ауысымдағы жұмыс істеген 30 жастан 45 жасқа дейінгі білікті жұмысшылар.

3. Глоссарий

Өндірістегі жазатайым оқиға – жұмыс берушінің тапсырмасын немесе олардың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау барысында жұмысшыға кәсіптік фактордың әсері, соның нәтижесінде жарақат, жұмысшының кенеттен деңсаулығының нашарлануы болды немесе улануы, жұмыс істеу қабілетінен үақытша немесе тұрақты айырылуға, кәсіптік сырқатқа немесе өлімге әкеп соққан.

Еңбекке қабілеттілігін жоғалтумен және өлімге әкеп соқтырған жағдайлардан зардап шеккендер саны – зардап шеккендердің еңбек міндеттерін орындау кезінде кәсіпорын аумағында, сондай-ақ кәсіпорындарымен берілген келу немесе жұмыстан қайту үақытында болған жазатайым оқиғалардан зардап шеккендер есепке алынды.

Кәсіптік ауру – жұмысшыға олар өздерінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысты зиянды өндірістік факторлар әсерінен туындаған өткір және созылмалы ауру.

Өндірісте болған жазатайым оқиғалардың материалдық салдары – зардап шеккен жұмысшыға кәсіптік еңбекке қабілеттілігін жоғалту деңгейіне сәйкес оның жалақысына пайызбен есептелетін өтелген залалдың өлшемімен анықталады. Асыраушының өлімі жағдайында, залалды өтеуіне құқығы бар тұлғаларға, залал мөлшері өзіне, оның асырауындағы еңбекке қабілетті, бірақ залал өтелуіне құқығы жоқ тұлғалардың үлесін алып тастаған асыраушының орташа айлық көлемінде өтеледі.

4. Әдістемелік түсініктемелер

Статистикалық бюллетенінде жазатайым немесе кәсіптік аурулар тіркелеген барлық меншік нысанындағы және ведомстволық бағыныстағы барлық заңды тұлғалар ұсынған деректер қамтылған.

Өндірістік жарапат жағдайының өлшем бірлігі, яғни өндірісте болған жазатайым оқиғаның барысында жарапат алған бір адам жөніндегі деректер болып табылады.

5. Қатысты басылымдарға сілтемелер

Динамикалық кестелер:

[Жазатайым оқиғалар кезінде өлгендер саны](#)

[Жазатайым оқиғалар кезінде зардал шеккендер](#)

[Жазатайым оқиғаның материалдық салдары](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Қазақстан Республикасындағы еңбек қызметіне байланысты жарапаттану және кәсіптік сырқаттар туралы, Сапа туралы есеп](#)
[Ақпараттық-аналитикалық жүйе «Талдау»](#)

Шығарылымға жаупты:

Халық статистикасы
департаменті

Департамент Директоры:

Н. Ханжигитов
Тел. +7 7172 749061

Орындаушы:

Г.Сагат
Тел. +7 7172 749258
E-mail: gl.sagat@aspire.gov.kz

Мекенжай:

010000, Астана қаласы
Мәңгілік ел даңғылы, 8
Министрліктер үйі, 4 кіреберіс